

bedsmand paa Klitten, som tillige skulde være Skolelærer, det kan jeg ikke udtale nogen bestemt Mening om. I denne Henseende maa jeg ligesom den ærede Landsthingsmand besklage Savnet af en almindelig Kirkekasse; hvis en saadan var tilstede, og der var givet Kirkeministeren fri Raadighed derover, saa vilde unægteligt denne Sag lettes betydeligt, ligesom ogsaa flere af de andre, med Hensyn til hvilke det er ganske vist, at det ogsaa for Ministeriet frembyder sig, at det er meget uheldige Vilkaar, hvorunder der virkes, men at dog alligevel forskjellig, navnlig økonomiske Hindringer træde veien for deres Afhjælpning. I saa Henseende maatte man jo vente og ønske, at der i Særdeleshed fra de Paagældendes egen Side maatte vises en Imødekommen, der baade vilde lette Sagens Afgjørelse og tillige indeholde en stærk Opfordring til fra anden Kant at tilveiebringe, hvad der maatte kræves. Det er endog antydet fra den ærede Landsthingsmands Side, at paa det Sted, som nu er under Dmtale, har man ikke været særdeles villig til at imødekomme de Forsøg, der ere gjorte for at tilveiebringe en saadan Forandring i Forholdene; der var saaledes kun Spørgsmaal derovre om at afstaae Kirketienden for den Deel af Sognet, som eies af Sogneboerne selv, og dette stødte paa Hindringer fra deres Side. Det staaer altsaa hermed saaledes, at det ganske vist fra Ministeriets Side vil søges efterstræbt at finde de fornødne Betingelser for at kunne faae indrettet et saadant mindre Embede, der da maaffee kunde forenes med Skoleembedet paa Klitten, og der vil jo heller ikke være Noget til Hinder derfor i den Besættelse, som nu vil finde Sted af dette Præstefald. Hvad det mere almindelige Indhold af selve Spørgsmaalet angaaer, da gaaer det jo fornemmelig ud paa at bevirke, at der ikke kommer 3 Sogne til at høre til eet Pastorat, og der kan da ikke være Tvivl om, at Ministeriet er villigt til, naar det ellers lader sig gjøre, at tilveiebringe en saadan henftigtsmæssig Forandring; der er ikke skeet saa saadanne i den senere Tid, og navnlig er der ogsaa i den Tid, jeg har havt den Ære at være i Spidsen for Ministeriet, skeet flere saadanne. Men jeg skal bemærke,

at flere saadanne Omænterteringer, naar man blot seer paa Kortet og de locale Forhold, ofte kunne forekomme let udførlige og at have indbydende Fortrin, men støde, naar de skulle udføres i Virkeligheden, paa mangfoldige praktiske Vanffeligheder, som tidt kunne være uoverkommelige for Ministeriet. Paa samme Maade forholder det sig med Hensyn til Foreningen af et Pastorat med og Henlæggelsen af en Kirke til et andet Pastorat — der er jo sædvanlig Hovedvanffeligheden den, at der mangler en Bolig for Præsten. At Præsteboligerne paa de fleste Steder have været Annexgaarde, som tidligere ere bortsolgte og ikke igjen kunne tilveiebringes, har været en af de Hindringer, man har stødt paa; Kaldenes Ringhed i og for sig er en anden Hindring, og under Manglen af en almindelig Kirkekasse er Ministeriet saa betydeligt indskrænket med Hensyn til de Midler, hvormed det skulde virke til blot nogenlunde at understøtte de overmaade slet aflagte Præstefald, at det vil være saare vanffeligt, for ikke at sige umuligt, for det med de Midler, det har, at faae oprettet nye Præstefald.

Jesperfen: Ja, jeg skal ikke unblade at udtale, at den høitærede Ministers Optrininger om, hvorledes han stillede sig i Forhold til den flete Førespørgsel med Hensyn til Valles Lærebog, har for mig været meget tilfredsstillende, fordi jeg med saamange Andre har følt, at der ved den befalede Underviisning efter Valles Lærebog hidtil har ligget et Nag paa os, baade paa dem, som skulle lære den, og paa dem, der skulde undervise efter den, saa at det ikke kan Andet end glæde os, at den Tid kommer, da vi kunne vente at blive emancerede fra Valles Lærebog, som jeg dog derfor ikke vil nægte kan have sine store Fortjenester og i sin Tid ogsaa har virket meget Godt. Jeg skal ikke videre indlade mig paa at paavise, hvorledes Valles Lærebogs dogmatiske Betydning er, og hvorledes de i denne Bog indeholdte Lærdømmes Forhold til vor Tro og vor Troes-Bekjendelse er. Det har den ærede Landsthingsmand, som har filllet Førespørgselen, saa tydeligt og notagtigt udviklet, at jeg i det Væsentlige kan henholde